

[Udenrigsministeren]

Jeg vil gerne først understrege, ligesom jeg også gjorde, da jeg svarede på hr. Riishøjs spørgsmål nr. S 227 fra 17. november sidste år, at udgangspunktet for den danske holdning til spørgsmålet om valutafondens lån til Sydafrika var og er det grundlæggende princip om at undgå en politisering af FN's særorganisationer og faglige internationale organisationer og tillige den klare danske interesse i, at det internationale betalingssystem fungerer tilfredsstillende og i mindst muligt omfang bliver berørt af den politiske situation og den politiske udvikling i valutafondens medlemslande. Det var grundlaget for vores holdning, da sagen blev behandlet i valutafondens bestyrelse.

Under drøftelserne i valutafondens bestyrelse benytter man sig, som det ganske rigtigt er anført i det indlæg i Information den 19. januar i år af hr. Erik Eriksen, som spørgeren henviser til, normalt af såkaldte tilkendegivelser, og ved behandling af lånesager finder der stort set aldrig afstemninger sted. Men det står ethvert bestyrelsesmedlem frit for at kræve en afstemning i en hvilken som helst sag, og derfor må jeg nødvendigvis fastholde, at det er meget bemærkelsesværdigt, at de afrikanske medlemmer af bestyrelsen ikke krævede afstemning om den sydafrikanske ansøgning.

Hvad angår spørgsmålet om politisering, kan der ikke være tvivl om, at nægtelsen af et valutafondslån til Sydafrika begrundet i den politiske situation i landet klart vil være en politisering af Den internationale Valutafond. Ydelsen af et sådant lån kan ikke med rimelighed betragtes som en politisk handling, i og med at alle valutafondens medlemslande har en statutmæssig ret til at opnå lån i valutafonden. Ydelsen af lånet bliver afgjort på grundlag af en saglig vurdering af den økonomiske situation og den økonomiske politik i det pågældende land.

Riishøj (SF):

Jeg synes desværre ikke, jeg kan være tilfreds med svaret. Nu har jeg gennemlæst referatet af den debat, og det var i hvert fald ganske klart, at de helt nye direktører fra afrikansk side, som lige var blevet udnævnt, krævede beslutningen udskudt, og at de i hvert fald betakker sig meget kraftigt i den internationale presse, herunder i de kilder,

jeg henviser til, for at få deres holdning taget til indtægt for at yde lånet.

Men jeg vil spørge udenrigsministeren, om han mener, at man ud fra rent saglige økonomiske kriterier kan mene, at Sydafrika er berettiget til at få dette lån. Der er en samlet u-landsgæld på over 600 mia dollar i øjeblikket, og mener udenrigsministeren, at man ud fra rent saglige økonomiske kriterier – det blev nemlig også nævnt på det omtalte valutafondsmøde – kan sige, at Sydafrika er berettiget til dette lån sammenlignet med andre låneansøgninger i IMF?

For det andet vil jeg spørge, om udenrigsministeren vil ændre sin holdning til IMF's långivning til Sydafrika. Jeg ved, at den svenske udenrigsminister, Brodström, vil tage spørgsmålet op på det nordiske ministerrådsmøde i marts måned med den hensigt at ændre de nordiske landes holdning i dette spørgsmål. Er udenrigsministeren åben over for, at den danske regering vil modificere eller ændre holdningen til ydelse af lån til Sydafrika, der jo ikke er et hvilket som helst land?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg er imponeret over, så godt hr. Riishøj er underrettet. Jeg har for få dage siden været sammen med hr. Brodström, for øvrigt i et af Sydafrikas nabolande, hvor vi diskuterede disse ting, men hvor han ikke sagde, han ville tage det op. Men hvis han tager det op under et nordisk udenrigsministermøde, er jeg som i alle andre spørgsmål naturligvis åben og fordomsfri forud for enhver diskussion.

Ved samme lejlighed havde vi for øvrigt lejlighed til at drøfte det med en række ministre fra en række af de afrikanske lande, der altså havde afstået fra at afgive stemme.

Jeg vender hele tiden tilbage til, at uanset hvad hr. Riishøj læser i international presse – man skal jo tit være forsigtig med, hvad man læser i aviserne – er det stadig bemærkelsesværdigt, at de pågældende lande ikke benyttede sig af deres ret til at kræve afstemning. Det havde dog været en naturlig demonstration, hvis man ønskede, at man skulle tage andet end rent økonomisk-politisk saglige hensyn i valutafondens arbejde.

Hvad angår den del af hr. Riishøjs spørgsmål, der går på, om jeg synes, det er økono-